

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-341

27.3.2026

If Skadeforsikring NUF

Bilansvar

Sammenstøt mellom personbil og lastebil – feltskifte – bilens markedsverdi – bal. § 8.

Det oppstod et sammenstøt mellom klagers personbil og motpartens lastebil i forbindelse med at klager foretok et feltskifte på E18. Klager forklarte at han la seg inn i en luke foran lastebilen, før han ble påkjørt bakfra etter kort tid. I forklaring til politiet opplyste klager at han befant seg i det nye kjørefeltet i om lag to–tre sekunder før sammenstøtet inntraff. Motparten forklarte at klager kom i høy hastighet opp på lastebilens høyre side og traff dennes høyre fremre hjørne. Foretaket erkjente 100 % ansvar for sammenstøtet og begrunnet løsningen med at klager hadde brutt vikeplikten for motparten i forbindelse med feltskiftet. Klagers bil ble kondemnert som følge av sammenstøtet, og erstatningsoppgjøret ble fastsatt på bakgrunn av takstmanns vurdering av bilens markedsverdi. Klager bestred foretakets vurdering, både når det gjaldt ansvarsvurderingen og erstatningsbeløpets størrelse. Etter klagers syn, måtte sammenstøtet vurderes som en påkjørsel bakfra, og ikke som et vikepliktsbrudd. Klager anførte at han var tilstrekkelig etablert i det nye kjørefeltet før sammenstøtet oppstod. Videre anførte klager at erstatningen ikke kunne baseres på norske markedspriser, ettersom den aktuelle biltypen ikke fantes på det norske markedet. Etter klagers syn, måtte foretaket ta utgangspunkt i tysk markedsverdi på tilsvarende bil, samt legge til nødvendige importkostnader. Foretaket anførte at ansvarsspørsmålet var korrekt løst, og viste til at klager ikke hadde rukket å etablere seg i kjørefeltet før sammenstøtet inntraff. Foretaket mente derfor at klager hadde klager brutt vikeplikten for motpartens lastebil. Når det gjaldt erstatningsbeløpet, anførte foretaket at dette var fastsatt i tråd med takstmannens vurdering av bilens markedsverdi. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder ansvarsspørsmålet og verdivurderingen av klagers bil etter et sammenstøt i forbindelse med feltskifte, jf. bal. § 8.

Det oppstod et sammenstøt mellom klagers personbil og motpartens lastebil da klager foretok et feltskifte på E18. Det ble ikke fylt ut noen felles skademelding, og partene sendte inn separate forklaringer om hendelsesforløpet.

Klager forklarte følgende i sin skademelding:

Jeg kam kjørende fra (sted) og befant meg dermed på høyre kjørefeltet (reservert til taxi ect.). Jeg så en større luke mellom en lastebil og en privatbil som kjørte foran lastebil. Siden denne luke var stor nok kjørte jeg vår bil inn i denne luken, noe som fungerte bra. Kort etter (vi befant oss allerede inn i midterste kjørefeltet) kjente jeg en hard dunk bakfra og forsto at lastebilen bak oss hadde kjørt på vår bil. Jeg forsøkte å stanse vår bil. Dette lyktes ikke siden lastebilen ikke stoppet og skjøv vår bil foran seg. Jeg forsøkte å komme i høyre felt som resulterte i at vår bil bli slengt slik at vi kom på tvers og ble stoppet av autovernet.

Videre fremla klager en rapport, utarbeidet av en utenlandsk person (heretter omtalt som G) med ukjent faglig bakgrunn og kompetanse. Klager har selv oversatt rapporten:

Jeg ble bedt om å undersøke siktforholdene fra førerretet i en lastebil i kjøreretningen. Det skulle spesielt fastslås i hvilken grad en personbil av typen (bilmerke) med følgende mål er synlig når den befinner seg rett foran lastebilen:

Bredde: 1,79 m, lengde: 4,42 m, høyde: 1,37 m.

(...)

Undersøkelsene jeg foretok, førte til resultatet at man generelt kan gå ut fra at en personbil med de ovennevnte standarddimensjonene (bredde 1,79 m; lengde 4,42 m; høyde 1,37 m) ligger innenfor førerens direkte synsfelt på nesten alle vanlige lastebilmodeller.

I forklaring til politiet opplyste klager at han befant seg i det nye kjørefeltet i om lag to–tre sekunder før sammenstøtet inntraff.

Motparten forklarte følgende i sin skademelding:

E18 ... retning Oslo. Trafikk går i ca. 20-30 km/t. Motpart kom i høy hastighet fra bak, på min høyre side og kjørte rett inn i høyre hjørne foran på min bil. Motpart blir kastet rundt i veibanen og ender opp tverrstilt i buss/taxifeltet. (...)

Klagers kaskoselskap (heretter foretaket) erkjente 100 % ansvar for sammenstøtet på klagers vegne. Ansvarserkjennelsen ble begrunnet med at klager hadde brutt vikeplikten for motpartens lastebil i forbindelse med feltskiftet, jf. trafikkreglenes § 8.1.

Klagers bil ble kondemnert som følge av sammenstøtet, og foretaket beregnet erstatningen til kr 336 974. Beløpet ble fastsatt på bakgrunn av takstmanns vurdering av bilens markedsverdi.

Klager bestred foretakets vurdering, både når det gjaldt ansvarsvurderingen og erstatningsbeløpets størrelse. Etter klagers syn, måtte sammenstøtet vurderes som en påkjørsel bakfra, og ikke som et vikepliktsbrudd.

Foretaket fastholdt sin vurdering, og saken ble saken klaget inn for Finansklagenemnda den 28.10.25.

Klager anfører at foretakets ansvarsvurdering er feil og bygger på uriktige forutsetninger. Klager hadde fullført feltskiftet og var etablert i det nye feltet i god tid før sammenstøtet inntraff. Vikepliktsituasjonen var dermed et tilbakelagt stadium. Motparten må derfor bære det fulle ansvaret for sammenstøtet, som følge av at han kjørte på klagers bil bakfra. Foretaket har oversett tekniske forhold som viser at klagers bil burde vært fullt synlig for lastebilsjåføren før sammenstøtet oppstod, jf. rapporten fra G. Motparten hadde ikke tilstrekkelig kontroll over situasjonen.

Videre anfører klager at foretaket har fastsatt bilens markedsverdi på feil grunnlag, uten å ta hensyn til at tilsvarende bil ikke finnes på markedet i Norge. Erstatningsbeløpet må derfor baseres på prisnivået i Tyskland, hvor klager kan få kjøpt en tilsvarende bil. Videre må erstatningen inkludere nødvendige importkostnader.

Forsikringsforetaket anfører at saken er korrekt løst ved at klager er ilagt 100 % ansvar for sammenstøtet. Sakens dokumentasjon tilsier at klager har brutt trafikkreglenes § 8.1, som sier at «Kjørende som vil skifte kjørefelt, har vikeplikt for kjørende som befinner seg i det felt det skal kjøres inn i eller som først må krysses». Treffpunktet langs siden på lastebilen indikerer at klager ikke var tilstrekkelig etablert i feltet før sammenstøtet oppstod. Hvis så var tilfellet, ville treffpunktet ha vært rett i front på lastebilen. Videre har klager forklart for politiet at sammenstøtet inntraff kun to–tre sekunder etter at klager skiftet felt. Dette er et for kort tidsintervall til at klager kan sies å ha vært tilstrekkelig etablert i det nye feltet. Forholdet kan dermed ikke vurderes som en påkjørsel bakfra, men som et vikepliktsbrudd på klagers side.

Når det gjelder erstatningsbeløpets størrelse, anfører foretaket at korrekt verdi på bilen er lagt til grunn. Takstmannen har vurdert bilens verdi ut ifra markedsverdi på samme type bil i Norge. Det er ikke relevant å vise til verdi på samme type bil i Tyskland. Klager har ikke dokumentert at bilen hans hadde en høyere verdi enn det som takstmannen har lagt til grunn.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets ansvarsfordeling er korrekt.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f. Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under punkt 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Etter det opplyste oppsto sammenstøtet da klager skiftet kjørefelt og la seg inn i en luke foran motpartens lastebil. Den som foretar feltskifte har i utgangspunktet vikeplikt, jf. trafikkreglene § 8.1. Det er imidlertid uklart for nemnda om klager hadde fullført feltskiftet og var etablert i det nye feltet før sammenstøtet inntraff. Det er også uklart for nemnda i hvilken utstrekning klagers bil var synlig for lastebilsjåføren før sammenstøtet oppstod, slik at motparten burde ha bremsset. Det er fremlagt bilder av skadene på klagers bil, men ikke av skadene på lastebilen, og det er derfor også uklart hvilke skader denne ble påført. Nemnda mener en forsvarlig vurdering av disse bevisspørsmålene forutsetter muntlige forklaringer fra partene og sakkyndige i en hovedforhandling.

Når ansvarsspørsmålet avvises, er det heller ikke hensiktsmessig at nemnda tar stilling til vurderingen av omfanget av skadene på motpartens bil. Nemnda bemerker likevel at klager ikke har fremlagt dokumentasjon som tilsier at takstmannens verdivurdering er feil.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).